

מתווכי תקשורת

מהן חדשות ?

- חדשות הן דיווח על אירוע, או מה שמוצג כאירוע, שמתקיימים בו כמה מן הפרמטרים המגדירים "חדשותיות" או "ערכים חדשותיים".

הידיעה

- הידיעה היא הפריט העיתונאי הבסיסי, שממנו מורכב העיתון.
- הידיעה העיתונאית אמורה להעביר לקורא מידע חדשותי ראשוני באופן מדויק וברור, בצורה רהוטה ומובנת.
- הידיעה החדשותית מדווחת. זהו דיווח ראשוני, שבעזרתו מציג העיתון את החדשות לקוראיו. בידיעה ניתן למצוא את פרטי האירוע המסוקר, מדווחים באמצעות הצגת העובדות, ללא הבעת דעה או התרשמות הכתב.
- כל ידיעה בעלת מידע חדשותי מושתתת על כותרת, פתיח, גוף הידיעה וסיום. ידיעה חדשותית תמוקם בעמוד הראשון ו/או בחלק החדשותי של העיתון היומי או לפחות כהפניה.

הידיעה העיתונאית: "חדשה"

- המסגרת הבסיסית, שבאמצעותה מציג העיתון את החדשות לקוראיו.
- תמצית החדשה ועיקריה מובאים בפסקה הפותחת הנקראת פתיח
- הפתיח בא להשיב על חמש שאלות עיקריות: חמשת המ"מ

- מי
- מה
- מתי
- מקום
- מדוע.

נתחו את הכתבה לפי 5 המ"ם

בעולםworld

מגלים עולם • חלון למזרח התיכון • לטינוס • תמונות השבוע • האיר השבועי • ערבית מדוברת • בלוגוס

בטבעת זו: הנסיך ויליאם וקייט התחתנו

הרגע הגדול שכל בריטניה חיכתה לו הגיע סוף סוף. שני מיליארד צופים ברחבי העולם וכ-2,000 מוזמנים בכנסיית ווסטמינסטר ליוו את ויליאם וקייט מידלטון, הדוכס והדוכסית מקיימברידג', אל טקס נישואיהם. הכלה נכנסה לכנסייה לצילי "עומדות רגלינו בשערי ירושלים" והשניים נשבעו לתמוך זה בזה "בעושר ובעוני"

ynet פורסם: 11:38, 29.04.11

"מבטיחים לחיות יחד בעושר ובעוני, בחולי ובבריאות עד שהמוות יפריד בינינו". אחרי ציפייה רבה בבריטניה ובעולם כולו, אפשר סוף סוף לומר באופן רשמי: [הנסיך ויליאם וקייט מידלטון](#) הם בעל ואשה, ואף נושאים את תארי האצולה הנכבדים הדוכס והדוכסית מקיימברידג'.

• החתונה המלכותית בבריטניה: [עדכונים שוטפים בפייסבוק של ynet](#)

כ-2,000 מוזמנים, יותר מחצי מיליון אזרחים וכשני מיליארד צופים בטלוויזיה ליוו היום (יום ו') את הנסיך הבריטי ובחירת ליבו אל [טקס נישואיהם](#) שנערך בכנסיית ווסטמינסטר בלונדון. ynet העביר בשידור חי את הטקס ואת החגיגות ברחובותיה של לונדון. כמו גם את האירוע החגיגי שארגנה השגרירות הבריטית במרכז רבין [בתל אביב](#).

מהיום: הדוכס והדוכסית מקיימברידג'
צילום: AP

כתבה מורחבת

- לעתים קרובות כתבה היא ידיעה מורחבת המתארת אירוע בסגנון סיפורי ובאופן מעמיק יותר מידיעה בחדשות. כתבות אחרות אינן מתרכזות באירועים עצמם, אלא בהתפתחויות שהובילו לאותם אירועים ובתוצאות של האירועים האלה.
- בדומה לידיעה, גם הכתבה עונה על חמש השאלות: מי? מה? מתי? מדוע? באיזה מקום?
- גם הכתבות וגם הידיעות בנויות תמיד משלושה חלקים:

כותרת - המציגה את נושא הכתבה.

פתיח - כמה משפטי הקדמה, המציגים את הנושא בצורה מעניינת כדי לכבוש את לב הקורא.

גוף - החלק שמכיל את התיאור העיקרי של הדברים. בחלק זה הכתב מפרט את הנושא, מסתמך על מקורות ועל דברי אנשים, ונותן תיאור נרחב והסברים. זהו החלק החשוב ביותר בכתבה.

ככה נראית הכתבה המלאה...

ynet חדשות ברדיו תחזית: תל אביב 16C Like 1M אתר נגיש

חדשות • חדשות בעולם

בעולם world

גלים עולם • חלון למזרח התיכון • לטינוס • תמונות השבוע • האיר השבועי • ערבית מדוברת • בלוגוס

באושר ובעושר

בטבעת זו: הנסיך וויליאם וקייט התחתנו

הרגע הגדול שכל בריטניה חיכתה לו הגיע סוף סוף. שני מיליארד צופים ברחבי העולם וכ-2,000 מוזמנים בכנסיית וסטמינסטר ליוו את וויליאם וקייט מידלטון, הדוכס והדוכסית מקיימברידג', אל טקס נישואיהם. הכלה נכנסה לכנסייה לצלילי "עומדות רגלינו בשערי ירושלים" והשניים נשבעו לתמוך זה בזה "בעושר ובעוני"

ynet פורסם: 29.04.11 11:38

ynet

• <https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4062206,00.html>

מאמר דעה

- כותב המאמר אינו מספק מידע אובייקטיבי, אלא מביע את דעתו האישית על הנושא.
- כותב המאמר, כמו כותב הידיעה, צריך להיות בקי בעובדות שעליהן הוא מתבסס. הוא צריך להתכונן היטב לפני הכתיבה: עליו לאסוף מידע ונתונים ממקורות שונים, לבחון את אמיתותם, ללמוד אותם היטב, ורק לאחר מכן להגיע למסקנות שייכתבו במאמר.
- בעיתונות הכתובה הדעה תבוא לידי ביטוי בבחירת המילים שיעשה בה שימוש הכותב, ברדיו באמצעות שימוש בטון הדיבור ובטלוויזיה באמצעות הבעות פנים.

מצאו מילים המצביעות על דעה של הכתבת...

30 סיבות לאהוב את הסטייל של קייט מידלטון

היא אוהבת רשתות אופנה אבל התחתנה בשמלה של אלכסנדר מקווין, חובשת כובעים אבל עדיין נראית צעירה, אוהבת צבעים עזים אבל שומרת על לוק מאופק. הנסיכה קייט מידלטון חוגגת 30, ואנחנו מזכירים ב-30 הסיבות שבגללן אי אפשר שלא להכתיר אותה כמלכה של סטייל

Like 0

4 תגובות

09.01.12, 13:29

כתבו להדס

לעמוד של הדס

Xnet
ynet

ה האופנתית (צילום: gettyimages)

<https://xnet.ynet.co.il/fashion/articles/0,14539,L-3092494,00.html> •

איזה כתבה נפרסם ?

בכל יום מתקבלות המוני ידיעות לכל מערכת חדשות, ויש למיין ולהחליט איזו

תשודר ובאיזו דרך, נשאלות השאלות:

כיצד אוסף הארגון את המידע?

כיצד מעבד הארגון את המידע?

כיצד מחליט הארגון איזה מידע לחשוף ואיזה לא?

ההחלטה מה יפורסם...

קיימת מגבלה של זמן ומקום ולכן אי אפשר להעביר לצופים את כל הידיעות שמתקבלות, לכן ארגוני התקשורת צריכים לנפות את המידע שלהם לפני הבאתו לציבור. האירועים יכולים להגיע למערכת התקשורת בשלוש דרכים עיקריות: באמצעות הכתב באמצעות סוכנות הידיעות*, באמצעות הדובר של המוסד שבו מתרחש האירוע.

*סוכנות ידיעות- ארגון העוסק באיסוף מידע והפצתו, על בסיס לאומי ו/או בינלאומי. רויטרס, סוכנות עת"ם בישראל.

- כתבה תפורסם אם היא בעלת **ערך חדשותי**.
- **ערך חדשותי** = חדשה שעונה על קריטריונים שמאפשרים לעלות אותה לשידור או לפרסום. ככל שהחדשה עונה על יותר קריטריונים, כך הערך החדשותי שלה עולה.

12 הקריטריונים של גלטון ורוגה

ככל שיש יותר קריטריונים לסיפור

כך הסיכוי שלו להתפרסם גבוה יותר

1. תדירות:

מתי התרחש האירוע?

ידיעה שתתרחש לאחר זמן הדפסת העיתון לא תוכנס למהדורה.

2. גורם הסף

**אירוע בעל מאפיינים בולטים
המייחדים אותו מאירועים אחרים**

3. חד-משמעות

**פרטי האירוע מובנים
וברורים**

4. משמעותיות

**נושא קרוב יותר לתרבות
של קהל היעד**

5. התאמה לציפיות

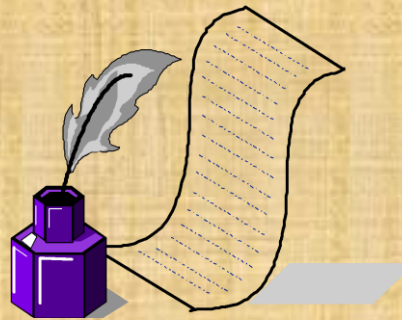
**אירוע המתאים למה שאנחנו כבר
יודעים ומצפים מראש**

6. הפתעה

**לפעמים דווקא העובדה שמדובר
באירוע נדיר / יוצא דופן תסייע
בהכנסת הידיעה למהדורה**

7. המשכיות

**כאשר התקשורת מתחילה לטפל
באירוע - יש לה נטייה להמשיך
לעסוק בו במשך מספר ימים.**

8. קומפוזיציה (הרכב, גיוון)

**בניסיון להימנע משעמום
יכנסו למהדורה סיפורים
משעשעים, שאחרת לא היו נכנסים
למהדורה**

8. קומפוזיציה (הרכב, גיוון)

סיפורים הקשורים באישיות ידועה

10. מדינות אליטה

האירוע בו מדובר התרחש בארץ
חשובה יותר

11. כתבת 'צבע' או סיפור אישי, 'האיש הקטן'

**סיפור מהזווית האישית מרגש
יותר את הצופה או הקורא.**

12. עקרון השליליות

אירוע שלילי נגמר מהר, סיפור קצר
וברור, מעניין, קל להבינו ולספר אותו. לכן
הסיפורים השליליים עולים על החיוביים.
הם גם מעניינים יותר.

הסחבק: מה האשמה?

התאמה לציפיות מוקדמות

סף הערך

חריגות

בהירות

קירבה תרבותית ורלוונטיות

ממד הזמן

המשכיות

הרכב או מבנה

אנשי אליטה

שליליות

מדינות עילית

האנשה

איך מגיעים הסיפורים ?

• **דלת קדמית** - אנשים וארגונים בעלי סטטוס גבוה יכולים "להיכנס למדיה בדלת הקדמית" ולקבל סיקור מכובד ובולט בתקשורת.

• **דלת אחורית** - פשוטי העם וחסרי המשאבים יכולים להיכנס "למדיה בדלת האחורית" באמצעות פעולות אלימות, חריגות ושערורייתיות שנועדו למשוך את תשומת הלב של התקשורת. לכניסה בדלת האחורית עלול להיות מחיר כבד: הדימוי של הקבוצה ומנהיגיה במדיה עלול להיות שלילי, נלעג ומוזר. (עפ"י ולצר)

מקורות עיתונאיים

- כל אדם וכל מסמך, עשויים להיות מקור מידע לעיתונאי.
- ניתן למפות, לבחון ולהגדיר את מקורות המידע על פי ארבעה קני מידה:
- 1. מקורות רשמיים לעומת מקורות לא רשמיים.
- 2. מקורות המוסמכים למסור מידע לעומת מקורות שאינם מוסמכים לעשות זאת.
- 3. מקורות קבועים לעומת מקורות לא קבועים, או מזדמנים.
- 4. מקורות בעל פה לעומת מקורות בכתב.

מקורות רשמיים ומוסמכים:

- במשרד ממשלתי - שר, מנכ"ל, דובר.
- ברשות מקומית - ראש הרשות: ראש העירייה או דובר.
- משטרת ישראל - דובר המחוז, דובר תחנת המשטרה (בתחנה קטנה, הוא מפקד התחנה).
- מגן דוד אדום - מנהל, דובר המחוז.
- בתי חולים שאליהם הועברו הנפגעים - מנהל בית החולים או הדובר.
- העירייה - ראש העירייה, מנכ"ל או הדובר.
- מקורות רשמיים ולא מוסמכים: שוטרים במקום האירוע, אנשי מגן דוד, אנשי עירייה, מנהלי מחלקות ויחידות, חברי מועצה, עובדים מן השורה.
- מקורות לא רשמיים: תושבים מקומיים, עוברי אורח, עדי ראייה מקריים, משתתפים בהפגנה, אזרחים שיש להם מידע על הפעילות, אירוע.

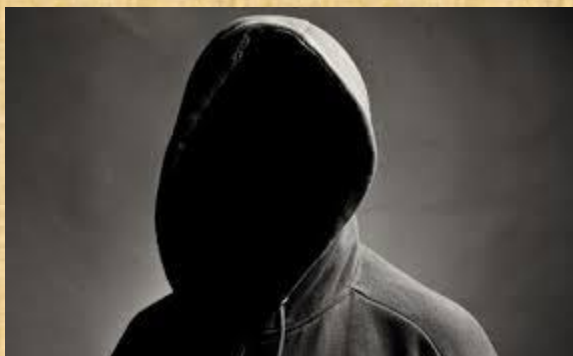
ניתן לסווג את ספקי המידע שבהם נעזר הכתב בכתיבתו לשני סוגים:

מקורות גלויים

יחסי ציבור, דוברים במשרדים ובמוסדות השונים. סוכנויות (מעין קבלן משנה של העיתון, שתפקידו לאסוף חומר ממקורות שונים בעולם ולהעבירו למערכות העיתונים). פרסומים בכלי תקשורת אחרים, מפגשים עם אנשי ממסד שונים. אינטרנט ומאגרי מידע ממוחשבים.

מקורות סמויים

הדלפות, לצורך תחקיריו נעזר הכתב באנשים השייכים לארגון אותו הוא מסקר או אנשים אשר קשורים לאירוע המחקר. במקרים שכאלה, נמנעים פעמים רבות מוסרי מידע להיחשף כמי שמסרו את המידע או חשפו את השערורייה מחשש לפגיעה בהם או במעמדם ומעדיפים הישאר בעילום שם. (יש לציין, כי חוק העיתונות מגן על העיתונאים מחשיפת מוסרי המידע). המקורבים או אנשים עימם מצוי הכתב בקשרים.

חיסיון עיתונאי

- החיסיון העיתונאי הוא הגנה מפני כפייה שמטרתה לחשוף את זהות מקור המידע של עיתונאי ואת המידע שנמסר לעיתונאים במהלך עבודתם. נשיא בית המשפט העליון לשעבר מאיר שמגר קבע בשנת 1987 שיש להעניק את הגנת החיסיון העיתונאי מכיוון ש"הסרת החיסיון מולידה רתיעה מפני הגילוי של המידע...עיתונות ללא מקורות מידע היא כנחל אכזב שמימיו יבשו, והחופש לפרסמה הופך אז לחסר משמעות". "זו גם הסיבה שבאותו הקשר קבע הנשיא שמגר כי עיתונאי יחויב לחשוף את מקורותיו רק אם אין אפשרות להישען על ראיות אחרות או להשיג את המידע בדרך אחרת.

תפקיד העיתונאי

עיתונאי המתפקד כפרקליט מגן
על צד מסוים שאותו הוא רואה
כפגוע לדעתו (בצורה
סובייקטיבית).

עיתונאי המתפקד כשוער/שומר סף
רואה עצמו כמי שתפקידו לאסוף מידע,
לעבדו ולפרסמו על פי קנה מידה
מקצועיים טהורים בלי שרחשי ליבו או
שהציבור ישפיע עליו (בצורה
אובייקטיבית)

העיתונאי כ"פרקליט"

העיתונאי לא רואה את עצמו מחויב להיות ניטראלי בכתבותיו אלא להפך, כפרקליט של הנפגעים והחלשים. הוא נתפס כעיתונאי משתתף שמגלה מעורבות פעילה בסיקור שלו, הוא ייזום סיקורים וכתבות בנושאים שמדאיגים אותו, וירבה לדווח ולהבליט אותם בסיקור התקשורתי שלו.

העיתונאי כ"שומר סף"/"שוער"

סבור שתפקידו הוא לאסוף מידע, לעבדו ולפרסמו עפ"י אמות מידה מקצועיים טהורים, בלי שדעותיו הפרטיות או שהציבור ישפיעו עליו. עיתונאי כזה נתפס כעיתונאי ניטרלי שמתפקד כמשקיף על המציאות ומדווח עליה כאשר הוא נותן לציבור את האפשרות לשפוט בעצמו את האירועים.

העיתונאי כ"שומר סף"/"שוער"

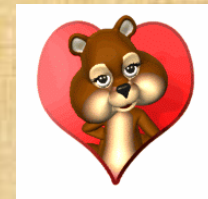
על מנת לסנן את הידיעות, ארגוני התקשורת משתמשים בשוערים (שומרי סף).

השוער "נמצא" בצומת שבין כניסת המידע לארגון ויציאת הארגון ממנו, והוא המחליט מי נכנס ומי יוצא. על השוערים מופעלים לחצים ואילוצים מצד גורמים חברתיים וארגונים שונים כמו: מקורות מידע, לחצי שוק, מפרסמים, ממשלה וכו'.

בכל ארגון תקשורת קיימות שתי מערכות של שומרי סף:

1. המערכת הראשונה קובעת מהו המידע שייכנס לארגון
2. המערכת השניה מחליטה מהו המידע שייצא מהארגון

שימו

מנהלי הארגון אחראיים על אופי הארגון ועל תכניו,
המוציא לאור על התקצוב וחלוקת משאבי העיתון,
והכתבים והצלמים מראים את התמונות מנקודת מבטם.

האם העיתונות אובייקטיבית או

סובייקטיבית?

ניו ז'ורנליזם

כתיבה עיתונאית אישית וסובייקטיבית, המבוססת על 2 מרכיבים :

(1) נקיטת עמדה במודע של הכותב .

(2) התערבותו בנושא או נושא הכתבה, שימוש בסגנונות כתיבה

המוכרים מתחום הספרות, בעיקר מכתובת סיפורים קצרים .נקודת

המוצא שכל עיתונאי מספר סיפור אישי.

מועצת העיתונות בישראל

**גוף וולונטרי (התנדבותי) שהוקם בשנת
1963 על ידי עיתונאים (מו"לים, עורכים
ועיתונאים) ונציגי ציבור.**

**המועצה מופקדת על שמירת הערכים
של עיתונות חופשית וטובה ובמסגרת
זו קובעת את כללי האתיקה החלים על
כלי התקשורת ואוכפת כללים אלה.**

מתוך אתר האינטרנט של מועצת העיתונות

מבנה המועצה

במועצה חברים נציגי ציבור, (40%) עיתונאים (30%) ועורכים ומו"לים. (30%)

אתיקה

מליאת מועצת העיתונות היא הקובעת את תקנון האתיקה. החלטות עקרוניות בתחום האתיקה העיתונאית נידונות בכל מוסדות המועצה: במליאה, בנשיאות ובוועדות מיוחדות, המוקמות לצורך בחינת נושאים שונים. תלונות על עבירות בתחום האתיקה העיתונאית מתבררות בבתי הדין לאתיקה.

הגנה על חופש העיתונות

מועצת העיתונות מופקדת - מטעם הגורמים המיוצגים בה - על שמירת הערכים של עיתונות חופשית, בהם חופש המידע, חופש הביטוי וחופש הבעת הדעה. נציגי המועצה מגינים על חופש העיתונות בהופעות בכנסת ובמאבק על דעת הקהל. בין השאר, המועצה נלחמת לביטול יוזמות חקיקה המבקשות להטיל הגבלות על חופש הביטוי; נאבקת בפעולות של גופים שלטוניים נגד עיתונאים וכלי תקשורת; ופועלת נגד מונופולים וקרטלים בתקשורת הישראלית.

ברוז עיתונאי

ברוז עיתונאי הוא כינוי בקרב אנשי תקשורת לידיעה עיתונאית המפורסמת ללא בסיס עובדתי. לרוב, "ברוזים עיתונאיים" הם בתחום הפוליטי, כאשר עיתונאים ופרשנים מפרסמים ידיעות אודות אישים או אירועים פוליטיים שלאחר מכן מתבררים כלא נכונים.

• <https://www.calcalist.co.il/world/articles/0,7340,L-3715139,00.html>

ספין תקשורתי

הוא בדרך-כלל פעולה יזומה על-ידי גורם כלשהו, שמנסה למשוך את התקשורת לעסוק בנושא אחד ולא בנושא אחר.

פוליטיקאי שנתקל בבעיות פנימיות יכול להשתמש בספין, ובכך למשוך את סדר-היום התקשורתי והציבורי לכיוונים שנוחים לו יותר.

לעתים נוח לו למשוך את סדר-היום לסוגיות ביטחוניות או בעיות חוץ, ולעתים נוח לו למשוך את סדר-היום לנושאים חברתיים כלכליים.

<https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3066056,00.html>

הפרופסיה העיתונאית

לפרופסיה מספר מאפיינים:

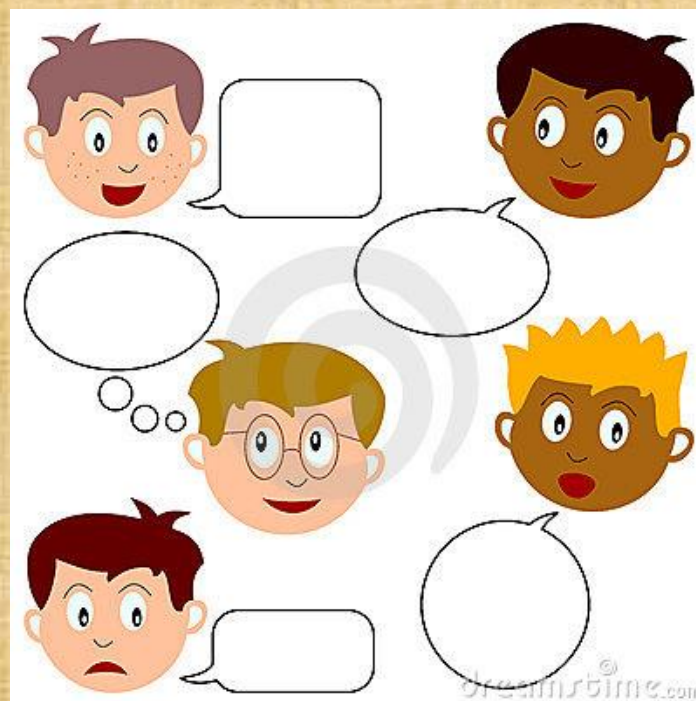
- דורשת הכשרה מקצועית.
- מצריכה עמידה במבחני הסמכה או רישוי למי שמתכוון לעסוק בה.
- מקיימת כללי אתיקה מקצועיים המחייבים את חבריה.
- מאגדת את העוסקים בה בהתאגדויות מקצועיות.

הפרופסיה העיתונאית

- עיתונאות היא מקצוע או עיסוק שמאפייני הפרופסיה אינם חלים עליו, למרות שלעיתים נשמעות הקריאות להנהיג רישוי עיתונאים, לקבוע תנאי קבלה ומיינימום של הכשרה נדרשת. אולם אופיו המיוחד של עיסוק זה והרצון לשמור על אי תלותו בשום גורם רישוי והסמכה, הצליחו לייצב אותו בסטטוס של "פרופסיה שאינה פרופסיונלית".
- חשוב לציין כי לחופש מכבלי הדרישות של הפרופסיה יש מחיר לא מבוטל, המסכן לעיתים את הערך החיובי של חופש העיתונאות מאותם כבלים ממש.
- מתוך: "עמימות הפרופסיה" העיתונאים בישראל/ פרופ' גבי וימן.

הקשר בין חופש הביטוי והעיתונות

לאה סולומון יהושע, תיכון מקיף רגר ב"ש

העיתונות החופשית
(המודפסת, המשודרת
והמקוונת) היא
מאבני היסוד של
חברה דמוקרטית

על מנת שאדם יוכל
לגבש עמדות, דעות
ולקבל החלטות
הוא זקוק למידע נגיש,
ריבוי דעות וקולות
(כפי שחייבת העיתונות
בחברה דמוקרטית
לספק)

חופש הביטוי

- ג'ון סטויארט מיל, כלכלן ופילוסוף בריטי, נמנה על החשובים בהוגי הדעות במאה ה-19.
- סבר כי הערובה לחיים מאושרים היא תבונה

לאה סולומון יהושע, תיכון מקיף רגר ב"ש

עקרונותיו של מיל לחופש הביטוי

- אם משתיקים דעה – משתיקים את האמת
- גם בדעה שגויה יש גרעין של אמת, הנחוץ כדי לגלות את האמת כולה
- גם אם הדעה המקובלת נכונה, הרי אם לא תינתן רשות לצאת נגדה, כי אז הדעה עלולה להפוך למעין דעה קדומה שבני אדם ידבקו בה על בסיס אי רציונלי
- כאשר דעה אינה נבדקת מעת לעת היא מאבדת מחיוניותה

- העיתונות מספקת מידע וכדי שתוכל למלא את משימתה בהצלחה יש לשחרר אותה מפיקוח המדינה. זאת הדרך לידע את האזרחים כך שיוכלו לקבל החלטות נבונות
- תומס ג'פרסון, הנשיא ה-3 של ארה"ב

לאה סולומון יהושע, תיכון מקיף רגר ב"ש

5 חירויות חיוניות לקיום דמוקרטיה (מהחוקה האמריקאית)

- חופש האמונה
- חופש ההתאגדות וההתאספות
- חופש המחאה נגד הממשל
- חופש העיתונות
- חופש הביטוי

לאה סולומון יהושע, תיכון מקיף רגר ב"ש

עיתונות מקוונת

לאה סולומון יהושע, תיכון מקיף רגר ב"ש

מאפייני העיתונות המקוונת

- אינטראקטיביות ורישיות – אפשרויות תקשורת סינכרונית (מיידית) וא-סינכרונית (מושהית) בין יחידים ובין קבוצות, בתוך פורומים, טוקבק, צ'טים ודוא"ל וקו אדום עם העיתון. שרשרות האינטראקציה ותוצאותיהן לרוב בלתי צפויות.
- היפר טקסטואליות – קישורים לטקסטים ולסוגי מדיה, שוברים את רצף הקריאה הליניארי, מאפשרים העמקה הרחבה וקישור לידע היסטורי בארכיון העיתון ולמידע הקשרי אסוציאטיבי והיסטורי ברשת.

מאפייני העיתונות המקוונת

- תרבות צריכה של תוכן בחינם. תלות מוחלטת בגולשים ובמפרסמים. כתוצאה מכך פרסומות פראיות.
- טשטוש גבולות – האתר מספק לגולש את כל צרכיו: מידע, ידע, בידור, פרסום, קניות, קהילות, משחקים, תקשורת. לעיתים קרובות יש טשטוש גבולות בין התחומים.
- שיתוף הגולשים בייצור התוכן בדרכים שונות – משיתוף חלקי באמצעות קו אדום, בלוגים, טוקבק עד שיתוף מלא שבו הגולשים כותבים את רוב התוכן בהתנדבות או תמורת פרסים.
- הגולש במרכז. חופש הביטוי הוא ערך מרכזי בתרבות הרשת.

4 סוגים של עיתונים מקוונים

• דן בספי

1. מהדורה מקוונת של העיתון המודפס

מציעה חלק או את כל תכני העיתון באינטרנט.

המהדורה הדיגיטלית של הארץ - באתר בסמרטפון ובאיפד - חודש ראשון ב-4.90 ₪ בלבד

הארץ

23.09.2013, יום שישי 17:55

28°-24° | תל אביב | 21:43

ניו יורק החל מ- \$63 לילה

בראש החדשות

אסטרטגיית ניו יורק הגיעה לישראל!

Motorola Solutions Inc (MSI) מניית 11% תשואה

התכנסו | שירותים | חדש הינרות לעיתון | פרסומי אילוני | ועדת ישראל | הפוך לעמוד הבית | אימיל או

מנצחים את כולם במספרי גם ב 2013

גלובס

זירת העסקים של ישראל

שוק ההון | וול סטריט | נתח שוק ורכונות | דין וחשבון | היי טק | גז ונפט | פנאי | בחירות לעיריות | תיק אישי

יש עוד מקום לעלויות? למרות הראלי בבורסה - המעו"ף עדיין מפגיר אחרי טוב המדדים המובילים

כתבות אחרונות באתר

21:27 || כדורגל ישראל | ח' || מנבי חיפה - מנבי ת"א 0-0 (מחצית 1)

21:16 || המדרה התיכון | עדכונים שוטפים || נסראלה: | העמדת כי קיבלו נשק כימי מסוריה...

21:13 || אפריקה | תמספת הטורביני בניירובי || הרוחות

בריה - טיפול נטורופתי אישי

התייעצו איתנו

פתרון בעיות בריאות, שיפור משמעותי לאיכות החיים

עוד בכותרות

הרה במצבו של הרב עובדיה יוסף

בן ה-93 מחובר בשעות האחרונות למסנת השמה לאחר שעבר בלבם הושלך קוצב לב. דרעי: מתפללים לשלום

20:03 | 23.9.2013

הרה במצבו של הרב עובדיה יוסף

נכסרלה: העמדת שקיבלו נשק כימי מסוריה מוגזכות

מזכ"ל חזבאללה אמר כי ארגון מתגד לשימוש בנשק כימי כיון שהם ממד

לדת המוסלמית "הנשא אף פעם לא עלה בשיחות ביני לבין האחים בסוריה"

ליב בלוג המדרה העמדת | 21:16 | 23.9.2013 | 732

הסרור בניירובי || הרשויות בקניה: "השתלטנו על הבניין"

במהלך היום נמשכו פיצוצים ועשן כבד חתמו ממרכז הקניית בניירובי. מתחילת

THE JERUSALEM POST

Israel's best-selling English daily and most-read English website

Like | 43k | Follow | 1.7k

Set as Homepage | Mon, Sep 23, 2013 | 19 Tishri, 5774

Our Newspapers & Magazines

Video | Opinion | Jewish World | Lifestyle | Features | Blogs | Apps | JPost TV Daily News | Premium | Diplomatic Conference | Green Israel | French

Breaking News | Diplomacy & Politics | Defense | National | Mideast | Egypt | Syria | Iran | World | Business | Sports | Health & Science | Environment

A holiday gift that comes from the heart, touches the heart. For a special offer click here

Breaking News | 20:06 | Report: Shas spiritual leader Ovadia Yosef in dire health

Iran's diplomatic push

US Secretary of State Kerry and Iranian FM Zarif to meet at UN nuclear talks

Highest level meeting in years to take place during talks between Islamic Republic and 6 world powers; US State Department says ready to work with Iran if it engages seriously on nuclear program.

RELATED

Defense minister warns against Iran, as Rouhani heads to New York

Photo: REUTERS

מבוק בילי | לראשונה מאז

עוד כותרות

17:29 | נמי מל | ירדות ב

20:17 | תיק | דולר שקל

פיד

2. מהדורה מקוונת לצד עיתון מודפס

עם התפתחות הפופולריות של העיתונות המקוונת, העיתונים המודפסים הבינו כי הם צריכים לקיים עיתון מקוון או אתר מידע באינטרנט. חלק מהעיתונים המודפסים הסתפקו בהרחבת עמודים מקומיים או הוספת אזורים בתוך העיתון ואחרים פתחו מקומונים עצמאיים.

3. מהדורה מודפסת של עיתון מקוון

עיתון שמתחיל את דרכו ברשת ולאחר מכן מוצא במהדורה מודפסת. כך למשל The Marker של תאגיד שוקן (הארץ). העיתון יצא במהדורה מקוונת כמוסף הכלכלי של "הארץ" ולאחר מכן הוחלט למתג אותו מחדש ולהרחיב את התפוצה שלו במהדורה מודפסת

לאה סולומון יהושע, תיכון מקיף רגר ב"ש

4. עיתונים מקוונים עצמאיים

העיתונים המקוונים מסוג זה עצמאיים ופרי יזמים קטנים ובינוניים. בדרך כלל בשל ריבוי של עיתונים מקוונים באינטרנט, תאגידי התקשורת קונים או מחסלים את העיתונים הללו, אולם עיתונים מקוונים עצמאיים אחדים ממשיכים להתקיים. בנוסף, ישנם מגוון עיתונים מקוונים עצמאיים אשר מתמחים בנושא מסוים או פונים לקהל מסוים.

לאה סולומון יהושע, תיכון מקיף רגר ב"ש

תפיסת תפקיד של העיתונאי:

- **"כלבי שמירה של הדמוקרטיה"** מול "מחנכים ומקדמי מכירות" - "כלבי שמירה" – הרואים את עיקר תפקידם בהגנה על רשויות הממשל שלא יחרגו מכללי המשחק הדמוקרטיים, ותפקידם להתריע בקול ולהביא את הידיעות לציבור (שחיתויות), מצד שני של הרצף "מחנכים ומקדמי מכירות" – הרואים תפקידם בהשפעה על הציבור ובעידודו להתנהגות הנאותה בעיניהם (אזרחות טובה, נהיגה נכונה), לכן הם מסננים מידע, כדי שלא יעברו לידיעת הציבור נושאים ומידע שיכולים לפגום בהתנהגותם בעתיד.
- **שוער מול פרקליט:** עיתונאי המתפקד כשוער רואה עצמו כמי שתפקידו לאסוף מידע, לעבדו ולפרסמו על פי קנה מידה מקצועיים טהורים בלי שרחשי ליבו או שהציבור ישפיע עליו (בצורה אובייקטיבית), לעומתו מי שתופס עצמו כפרקליט מגן על צד מסוים שאותו הוא רואה כפגוע לדעתו (בצורה סובייקטיבית).

תפיסת תפקיד של העיתונאי:

- **עצמאי מול מתחשב:** עיתונאי עצמאי – פועל על פי הבנתו ושיקול דעתו, לעומת עיתונאי מתחשב – המייחס חשיבות לרגשות הציבור ולערכיו ומפנים אותם.
- **ניטרלי מול משתתף:** עיתונאי ניטרלי – משתתף כמשקיף על המציאות ומדווח עליה כאשר הוא נותן לציבור את האפשרות לשפוט. לעומת עיתונאי משתתף – מגלה מעורבות פעילה בסיקור שלו תוך הבעת דעתו האישית ונטילת רמת השיפוט מהציבור.

אופני דיווח שונים של העיתונאי

- **דיווח** = תיאור המציאות, שניתן לאמת או להפריכו, מכיוון שמציג עובדות הניתנות לבדיקה. לדוגמא: ראיתי נהג מכונית הנוסע בזיג-זג.
- **שיפוט** = ביטוי של אהדה או אי אהדה לגבי אובייקט מסוים. לדוגמא: הנהג נוסע כמו אידיוט.
- **היקש** = קביעה לגבי הבלתי נודע על בסיס הידוע. ניסיון לנחש משהו בלתי ידוע על בסיס ניסיון העבר. לדוגמא: ראיתי נהג שיכור.
- האילוצים החוץ ארגוניים והפנים ארגוניים יכולים לגרום לארבע תוצאות: פרסום, פרסום יתר, פרסום מוגבל (בנפח ובבולטות) ואי פרסום.

חדשות פתוחות (פתיחות אידיאולוגית) - הסוג הרצוי

דיווחים אלה מובאים בצורה של עובדות ניטרליות, העיתונאי לא מוסיף את דעתו ומשתדל כמה שיותר לצפות בתמונה מבחוץ. ידיעות כאלו מספקות לקהל את המידע הדרוש עם יכולת לשפוט אותו לפי ראות עינם. ככל שהדיווח יותר עובדתי, ניטרלי ומאוזן, החדשות יותר פתוחות. מאפשר לצופה לבחון את הדברים בעצמו, ולהגיע למסקנה בעצמו.

מאפיינים של חדשות פתוחות:

- 1. איזון – מאפשר הצגת שני הצדדים.
- 2. עובדתיות – העיתונאי מציין בכתבתו עובדות, מידע מדויק – אובייקטיביות.
- 3. ניטרליות לשונית – שפה ניטרלית, שאינה מסומנת לטובת צד אחד ובלי רמיזות להבעת עמדה של הכותב.

חדשות סגורות (סגירות אידיאולוגית) – הסוג המצוי

דיווחים אלו אינם אובייקטיביים, נייטרלים ומאוזנים, ובדר"כ עמדתו האישית של הכתב נשמעת ומשפיעה על השיפוט של הנמען. טקסט סגור "כופה" את המסקנה על הצופה, מכתוב מראש כיצד הקורא ישפוט את הדברים בעקבות הצגתם בתקשורת. סוג כזה של כתבות נחשב סגור מבחינה אידיאולוגית.

מאפיינים של חדשות סגורות:

טקסט לא מאוזן, נוטה לצד אחד - סובייקטיביות, חוסר איזון.

דעתו של הכתב נשמעת והוא מדבר בשפה אישית.

קיים שיפוט ומסקנה בדבריו של הכתב עד לכפיית דעתו על הקוראים.

סוגי חדשות סגורות

- **סגירות מתגוננת:** הסיקור יהיה מתגונן, יגן וישמור על העמדה אותה הוא מייצג או המקום אותו הוא מייצג. לדוגמא: סיקור פיגוע בערביי השטחים, באינתיפאדה מצד הטלוויזיה הישראלית תהיה מתגוננת, מכיוון שהחדשות הינן מקומיות, לא נצפה לאובייקטיביות, ולכן יציגו את הכתבה בציון הרוגים, פצועים וכו'. ההרגשה שנותנת הטלוויזיה שהכל בסדר ואין מה לדאוג. הטלוויזיה תרגיע ותקטין את ערך המקרה כי כנגד חלק מהפצועים וההרוגים יש כאלה שאשמים.

סוגי חדשות סגורות

- **סגירות מתקיפה:** הסיקור מביע דעה ומתקיף את מי שבעיניו "אויב". בסיקור אותו אירוע עצמו ע"י טלוויזיה אמריקאית או אחרת, יאמר כי המחיר ששלמו הפלשתינאים היה גבוה בהרבה. הצלם יצלם את גופות ההרוגים ואת הסובבים אותם צורחים כקורבנות, בכדי לזעזע את הקהל, ובכך לומר את דעתם המתקיפה את המקרה.

עבודת כיתה

היכנסו לאתר YNET או NRG ביחרו כתבה, וענו על השאלות:

האם הדיווח עובדתי או בעל דעה? הבא הוכחות מהטקסט.

איזה סוג של סגירות/פתיחות ניתן לזהות?

האם מדובר בדיווח/שיפוט או היקש?

שיעורי בית

- הסבר במילים שלך את סוגי העיתונאי הקיימים
(פרקליט ושומר סף)
- אילו סוגי אופני דיווח קיימים?
- הסבר במילים שלך, מהי סגירות אידיאולוגית ומהי פתיחות אידיאולוגית.